גארניט אויפטאן? זאגט ער יע. ער ווייסט אז וועז מ'גיט א שנייד דעם פינגער דארף מען טאן די ענינים הידועים. אויב ס'איז א גרעסערער שניט - דארף מען גיין צו א דאקטער, און אליין קען מען דאס ניט אויסהיילן. אויב אזוי - פארוואס שרייסטו? ווייל עס טוט מיר ווי!

מט. וויבאלד אז ס'איז אזא מצב בעולם וואס מלכיות מתגרות און דאס רירט אן אידן - דארף מען דאך דערצו עפעס טאן.

זיינען דא אויך דעם צוויי וועגן: איין וועג, מ'זאל צוזאמענקלייבן אידן און שרייען. אבער דאס איז א ספק צי ס'וועט העלפן.

א צווייטער וועג - וואס תורת אמת איז מבטיח אז ס'וועט זיכער העלפן - אז מ'זאל מוסיף זיין בתפלה ובקשה להקב"ה.

וואס דאס וועט ארויסהעלפן דעם מצב כללי בעולם, און אויך - בנוגע די וואס זיינען אין ארץ ישראל - אז יערה עליהם רוח ממרום, און זיי וועלן זיך איגאנצן בייטן.

ביז אז כשם ווי בימי חנוכה איז געווען דער נצחון פון די חשמונאים, אע"פ וואס פריער זיינען געווען די מתיוונים - וועט אזוי אויך איצטער זיין ובדרכי נועם ובדרכי שלום,

ביז ס'וועט זיין "אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך" - בעלי' לרגל לביהמ"ק מדי חודש בחדשו ומדי שבת בשבתו[170] - "יראה כל זכורך את פני האדון ה'"[171],

בגאולה האמיתית והשלימה, אין אן אופן פון "מיד הן נגאלין"[172].

נ. דער ביאור אין פרש"י בר"פ וישב ("ביקש יעקב לישב בשלוה כו'"):

אע"פ וואס דער פירוש "ביקש יעקב לישב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף כו'" איז אויף די ווערטער "וישב יעקב", שרייבט עס רש"י בפירושו (ניט אויף "וישב יעקב", נאר) אויף די ווערטער "אלה תולדות יעקב" (אין דעם פסוק שלאח"ז). ווייל דער ענין פון "וישב יעקב - ביקש יעקב לישב בשלוה" און טענת הקב"ה על זה ("לא דיין לצדיקים כו'", און דערפאר "קפץ עליו רוגזו של יוסף")

---

170) ישעי' סו, כג. 171) משפטים כג, יז. 172) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.

SichosKodesh.com

איז געווען פארבונדן דוקא מיט "אלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה גו'", ערשט דעמולט איז געווען טענת הקב"ה על בקשת יעקב לישב בשלוה.

והביאור בזה:

ביז יוסף איז געווארן שבע עשרה שנה איז יעקב טאקע געזעצן בשלוה במשך ניין יאר אדער עלף יאר (ע"ד הפשט): נאך דעם ווי יוסף איז געבארן געווארן (בסוף ארבע עשרה שנה וואס יעקב "עבד באשה" בבית לבן[173]) איז יעקב געבליבן נאך זעקס יאר בא לבן'ען ("שש שנים בצאנך"[174]). און דערנאך איז ער געווען צוויי יאר בדרך ("שנה וחצי בסכות[175] וששה חדשים בבית א-ל"[176]). דערנאך איז ער אנגעקומען אין ארץ כנען, און דארטן איז געווען "וישב יעקב" ביז "יוסף בן שבע עשרה שנה" במכירתו.

קומט אויס אז יעקב איז געזעצן בשלוה ניין יאר, אדער עלף יאר אויב מ'רעכנט אויך די צוויי יאר בדרך (וואס ער איז ניט געווען בבית לבן) - פון דעם אכטן יאר נאך לידת יוסף (זעקס יאר בא לבן, צוויי יאר בדרך) ביז ער איז געווארן שבע עשרה שנה (וועז ער איז פארקויפט געווארן און די שלוה בא יעקב איז צעשטערט געווארן).

לפי"ז איז מובן אז הבטחת הקב"ה ליעקב "היטב אטיב עמך" איז טאקע מקויים געווארן בעוה"ז - ווייל יעקב איז געזעצן בשלוה במשך כמה שנים.

נא. דאס איז אבער אלץ געווען ביז יוסף איז אויסגעוואקסן. בשעת ער איז אבער געווארן שבע עשרה שנה, און "וישב יעקב - ביקש יעקב לישב בשלוה" - האט דער אויבערשטער אויף דעם געהאט א טענה גדולה:

בשעת יוסף איז געבארן געווארן האט יעקב געזאגט לבן'ען "שלחני ואלכה אל מקומי ולארצי"[177], ופרש"י: "כאשר ילדה רחל את יוסף - משנולד שטנו של עשו שנאמר[178] והי' בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש, אש בלא להבה אינו שולט למרחוק, משנולד יוסף בטח יעקב בהקב"ה ורצה לשוב", ווייל דעמולט (משנולד יוסף) ווייסט ער אז ער וועט קענען מנצח זיין עשו'ן.

ווייטער שטייט[179] אז וועז יעקב האט געטראפן עשו'ן האט ער

---

173) רש"י עה"פ וישלח לה, כט. 174) ויצא לא, מא. 175) ראה גם רש"י וישלח לג, יז. 176) רש"י וישב לז, לד. 177) ויצא ל, כה. 178) עובדי' א, יח. 179) וישלח לג, יג ואילך.

אים געזאגט "אדוני יודע כי הילדים רכים וגו' יעבור נא אדוני לפני עבדו ואני אתנהלה לאטי לרגל המלאכה אשר לפני ולרגל הילדים עד אשר אבוא אל אדוני שעירה".

וואס דאס אלץ איז געווען, בשעת יוסף איז נאך געווען רך, במילא האט יעקב נאך ניט געקענט אויפטאן מיט עשו'ן, ווייל ער דארף אנקומען צו "יוסף להבה" (און "אש בלא להבה אינו שולט למרחוק");

בשעת אבער יוסף איז אויסגעוואקסן און געווארן בן שבע עשרה שנה, און דעמולט "כל מה שלמד (יעקב) משם ועבר מסר לו"[180], ער האט אים געגעבן תורתו וכל ענייניו, במילא איז "יוסף להבה" דעמולט שוין געווען מוכן צו ארויסהעלפן יעקב'ן אויפטאן מיט עשו'ן און אים מברר זיין, ווי יעקב האט צוגעזאגט אז ער וועט טאן.

ואעפ"כ איז יעקב דעמולט ניט געגאנגען אויפטאן מיט עשו'ן, ואדרבה: "ביקש יעקב לישב בשלוה" -

איז דער אויבערשטער דעמולט געקומען מיט א טענה: בשלמא ביז איצטער איז יוסף ("להבה") געווען יונג, במילא האסטו ניט געקענט גיין מברר זיין עשו'ן, אבער איצטער איז שוין יוסף אויסגעוואקסן כו' - איז וואס הייסט אז דו גייסט ניט מברר זיין עשו'ן, און אנשטאט דעם, בעטסטו נאך "לישב בשלוה".

דערפאר איז יעקב'ן געקומען אן עונש מדה כנגד מדה: אזוי ווי ער איז ניט געגאנגען מיט "יוסף להבה" צו אויפטאן מיט עשו'ן (נאר ביקש לישב בשלוה) - איז זיין עונש געווען אז "קפץ עליו רוגזו של יוסף".

ועפ"ז זיינען מובן די אלע דיוקים.

נב. דער ביאור אין דעם ענין פון השנות החלום[181]:

דעם חילוק צווישן די צוויי חלומות פון יוסף און די צוויי חלומות פון פרעה - פארשטייט דער בן חמש למקרא אליין. דערפאר דארף אים רש"י ניט מפרש זיין פארוואס חלום יוסף איז ניט מקויים געווארן באופן "ממהר האלקים לעשותו" כאטש ער האט געהאט צוויי חלומות:

בא פרעה זיינען ביידע חלומות געווען מיטן זעלבן חוכן

---

180) פרש"י וישב לז, ג. 181) בהבא לקמן - ראה גם לקו"ש חט"ו ע' 345 הערה 46 בשוה"ג. שיחת "זאת חנוכה" תשמ"א.

SichosKodesh.com